

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Notat

SEGES, Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Erhvervsøkonomi

Ny beregning af efterafgrødepotentiale for kvægundtagelsesbrug	Ansvarlig	JKG
	Oprettet	17-11-2021
	Side	1 af 2
Projekt: 7869:2113 Helhedsorienteret vandmiljøindsats		

Ny beregning af efterafgrødepotentialer for kvægundtagelsesbrug

Med baggrund i tidligere udfordringer med at beregne efterafgrødepotentialet korrekt for kvægundtagelsesbrug er det undersøgt om der kan laves en mere enkel metode, som udelukkende tager udgangspunkt i et års afgrøder.

Udfordringen har været at estimere mængden af græsudlæg og eventuelt overskydende areal med kornafgrøder der ikke anvendes til græsudlæg.

Udfordringen er primært vintersæd efter korn, hvis der er meget af det i sædskiftet, så er det nødvendigt at tage hensyn til det i beregningen.

Et kig ind i afgrødefordelingen for kvægundtagelsesbrug viser følgende arealandele for vintersæd.

Andel af samlet areal på kvægundtagelsesbrug	2019	2020
Vintersæd til modenhed	2,8 %	1,9 %
Vintersæd til helsæd	0,1 %	0,1 %
Vintersæd til grønkorn	1,2 %	0,5 %

Vintersæden er i sig selv en udfordring for at have et potentiale for efterafgrøder uden sædskifteændring. Og da man først kender til valget af næste års afgrøde sent, er det afgørende for hvorvidt det er muligt at forenkle kvægundtagelsesbrugenes beregning til kun at se på et år, at der kun er små arealandele (helst ingen) med vintersæd.

Et niveau under 3 % er ikke i sig selv alarmerende, da det primære potentiale handler om at finde frem til de 80 % af arealet der kan anvendes til græsefterafgrøde. Det er dog ikke direkte klart om det er noget der fordeler sig jævnt, men det forventes ikke at være en almindelig tendens.

Det er derfor undersøgt hvilke bedrifter der dyrker vintersæd efter korn. Dette er gjort ved opslag og opgørelse af antal kvægundtagelsesbedrifter som har udregnet et potentiale for mellemafgrøder efter 2019.

Afgrødetype	Antal bedrifter med potentiale	Antal bedrifter mere end 5% af omdriftsareal	Antal bedrifter mere end 10% af omdriftsareal
Efterafgrøde efter vintersæd	536	393	272
Efterafgrøde efter vintersæd	207	135	55
Efterafgrøde med sædskifteændring	227	178	93
Mellemafgrøder efter korn	184	143	70

Ud af de 1.204 kvægundtagelsesbrug der er grundlaget i gødningsregnskabet for 2019, så er der kun 184 som dyrker korn efter korn. Og kun 143 gør det på mere end 5 % af omdriftsarealet.

Dette åbner en mulighed for at kunne identificere de 1.020 bedrifter (1.204-184) som er kvægundtagelsesbrug, og som ikke dyrker korn efter korn.

På de 1020 bedrifter hvor der ikke dyrkes korn efter korn, er vintersæd ikke nogen begrænsning for at anvende et areal til efterafgrøde.

Derfor kan modellen for kvægundtagelsesbrug forenkles, ved blot at se på hvilken afgrøde der er i markplanen i 2020.

Kravet er stadig 80 pct. af harmoniarealet skal være med græs, roer, cikorie, græsudlæg eller græsefterafgrøde

Areal med græs, roer og cikorie for 2020 dækker automatisk sin del.

NY VARIABEL: Potentialet for græsudlæg på undtagelsesbedrifter beregnes som græsarealet i 2020 gange 0,4 (antager 2,5 års gennemsnitlig anvendelse)

Resterende del skal dækkes af efterafgrøder efter korn eller efter majs.

Potentialet for efterafgrøde efter majs er allerede beregnet og virker

NY VARIABEL: Potentialet for efterafgrøder efter korn (på kvægundtagelsesbrug) beregnes som arealet med korn (afgrødekoder for alt korn) fratrukket arealet der er beregnet som græsudlæg. Og fratrukket arealet der er beregnet som potentiale for mellemafgrøde.

Potentiale for sædskifteændring er principielt set det samme som potentialet for mellemafgrøde. Dette er beskrevet i særskilt [dokument](#).

MFOGræsudlæg skal stadig indgå i beregningen af MFOkravet for alle bedrifter, men det skal udgå af *EA_BehovYderligereGræsEfterafgrøde*.

Her skal det erstattes af den nye variabel "græsudlæg på undtagelsesbedrifter"

Prisen på virkemidlet skal være det samme som efterafgrøde efter vårsæd, da efterafgrøde efter korn på kvægbedrifter i al væsentlighed vil bestå af efterafgrøde efter vårsæd.